

A
MAGYARHONI FÖLDTANI
TÁRSULAT

HÍRLEVELE

2024.

szeptember–október

Letölthető:

<http://foldtan.hu>

adószámunk:

19815833-2-41

TARTALOMJEGYZÉK

A társulat kiemelt tevékenységei 2024. évben, előzetes tervek	2
Szervezeti élet	3
Események	5
Programok időrendben	6
Beharangozó	9
Pályázatok	10
Felhívás társulati kitüntető címek adományozására	11
Európai uniós híreink	12

FÁJDALOMMAL TUDATJUK, HOGY ÖRÖKRE ELTÁVOZOTT

SZABÓ ZOLTÁN
1940–2024

KECSETI SÁNDOR
1940–2024

EMLÉKÜK SZÍVÜNKBEN ÉS MUNKÁIKBAN TOVÁBB ÉL!

A TÁRSULAT KIEMELT TEVÉKENYSÉGEI 2024. ÉVBEN, ELŐZETES TERVEK

RENDEZVÉNYEK	Tervezett időpont, helyszín
Közettani és Geokémiai Vándorgyűlés	szeptember 19–21.
Geotóp napi ismeretterjesztő geotúrák http://geotopnap.hu	október 5., 6., 12., 13.
Földtani sokféleség napja	október 6.
90 éve született Dudich Endre (előadótülés)	október 14.
Földtudományos forgatag	november 8–10., Budapest
NosztalGEO	november 14.
Az ásványtani, közettani és geokémiai felsőoktatási műhelyek éves találkozója 2024	november
KIEMELT PROJEKTEK– SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK	

Év ásványa, Év ősmaradványa Év ásványkincse ismeretterjesztő programsorozat
Projektek az EFG keretében: CROWD THERMAL, CRM GEOTHERMAL, REFLECT

SZERVEZETI ÉLET

A Társulat új vezető tisztségviselői

Elnök: M. TÓTH Tivadar

Főtitkár: ZAJZON Norbert

Titkár: LESKÓ Máté

Társelnökök (4 fő): HARTAI Éva, FÓZY István, LEÉL-ŐSSY Szabolcs, SZTANÓ Orsolya

Ellenőrző Bizottság elnöke: MÁDAI Ferenc

Ellenőrző Bizottság tagjai: GEIGER János és SCHAREK Péter

Fegyelmi és Etikai Bizottság elnöke: MINDSZENTY Andrea

A Választmány tagjainak névsora a teljes társulati tisztújítást követően lesz végleges.

Gratulálunk a megválasztott tisztségviselőknek, sikeres munkát kívánunk a következő három évre!

Adó 1% 2023

A NAV tájékoztatása szerint a 2023. évben 582 469 Ft felajánlás érkezett az MFT részére.

Köszönjük mindenkinek, aki felajánlotta az adója 1%-át.

Tisztújítás az Alföldi Területi Szervezetben

Az Alföldi Területi Szervezet tisztújítása július 28-án lezárult. A szavazáson 30 fő vett részt. Az új vezetőség:

Elnök: RADOVICS Balázs Géza

Titkár: DÓRÓ Emese

Vezetőségi tagok: KISS Balázs, GARAGULY István, SCHUBERT Félix, KISS Károly, KÖRMÖS Sándor

Tisztújítás a Közép- és Észak-Dunántúli Területi Szervezetben

2024. június 3-án megtörtént az Észak- és Közép-dunántúli Területi Szervezet vezetőségválasztási folyamatának ismertetése és az eredmény kihirdetése. A választás folyamatban a 77 fős tagságtól 30 szavazat érkezett be, amely 39%-os részvételi arányt jelent. Az online ülésen 11 fő vett részt.

A választás eredménye:

Elnök: ÁDÁM László Zoltán

Tiktár: KOVÁCS Gábor (1972)

Tagok: SÁRDY Julianna, PÓSFAI Mihály, LANGE Thomas, UNGER Zoltán, ROSTÁSI Ágnes, BERKESI Márta, KOVÁCS István

Póttagok: SPRÁNITZ Tamás, CZIROK Lili

Tisztújítás az Agyagásványtani Szakosztályban

2024. június 3-án, az ELTE Sztrókay-termében tartott ülésükön a szakosztályi tagok (17 jelen lévő és 7 online résztvevő) megválasztották az új elnökséget:

Elnök: RAUCSIK Béla

Titkár: GELENCSÉR Orsolya

Vezetőségi tagok: HARMAN-TÓTH Erzsébet, NÉMETH Tibor, SIPOS Péter, KOVÁCSNÉ KIS Viktória, KRISTÁLY Ferenc, FARKAS Izabella Melinda, VICZIÁN István

Tisztújítás a Geomatematikai és Számítástechnikai Szakosztályban

A szavazásra online került sor 2024. 04. 26 és 2024. 05. 01 között. Összesen 32-en adták le a szavazatukat a tagságból. A szavazás eredménye:

Elnök: KÖHLER Artúr

Titkár: GULYÁS Sándor

Vezetőségi tagok: BORKA Szabolcs, ERDÉLYI Dániel, FEDOR Ferenc, HATVANI István Gábor és SZATMÁRI Gábor

Tisztújítás a Mérnökgeológiai és Környezetföldtani Szakosztályban

A tisztújításra 2024. 05. 29-én a BME K épületében került sor. Az új vezetőség:

Elnök: GÖRÖG Péter

Titkár: KIS Annamária

Vezetőségi tagok: CSERNY Tibor, CSISZÁR Endre, MENSÁROS Péter, NÉMETH Andor, RÓZSA Péter, SCHAREK Péter, TÖRÖK Ákos, VÁSÁRHELYI Balázs

Tisztújítás az Őslénytan–Rétegtani Szakosztályban

A 27. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés utolsó napján (2024. június 1.) került sor a tisztújításra. Az újonnan megválasztott vezetőség:

Elnök: PIROS Olga

Titkár: MOHR Emőke

Vezetőségi tagok: FÖZY István, BOSNAKOFF Mariann, BOTFALVAI Gábor, ÓSI Attila, SZÍVES Ottilia

Póttagok: KARÁDI-KAPILLER Viktor, GALÁCZ András

Tisztújítás a ProGEO Földtudományi Természetvédelmi Szakosztályban

Május 28-án zajlott a szakosztályi tisztújítás. A szavazás eredménye:

Elnök: HORVÁTH Gergely

Titkár: PÁL Márton

Vezetőségi tagok: ALBERT Gáspár, SÁRDY Julianna, SÜTŐ László, SZEPESI János, VERES Zsolt

ESEMÉNYEK

Geo tábor általános iskolásoknak

Az idei nyáron rendezte meg először a Magyarhoni Földtani Társulat a Csili Művelődési Központtal közös földtudományi tematikájú táborát. A tábor címe az ásványoktól a drágakövekig volt.

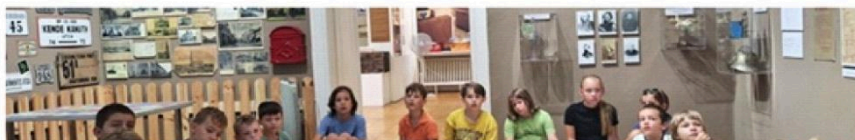
A szakmai főszervező FELKERNÉ dr. KÓTHAY Klára, az OKSZ elnöke volt.

A táborban 24 gyermek vett részt. A tematika az ásványok megismerésén, az év ásványa programon keresztül vezette be az ifjú érdeklődőket a földtudományok rejtelmeibe. Kiemelt jelentőséget kaptak a kvarc, galenit, korund, apatit változatai és mindennapi felhasználásuk. Egy egész napot a fossziliáknak, jégkorszaknak, őskörnyezetnek szenteltünk.

Az információ átadás élményszerűségére is kiemelt figyelmet fordítottunk. Az ELTE Természetrajzi Múzeumában dr. SZENTE István mesélt az ősmaradványokról, és FELKERNÉ dr. KÓTHAY Klára adott gyakorlati feladatokat az Ásványtárban. Agyagozás, gyöngyfüzés, kitzűző készítés, üvegfestés színesítették a geológiai programot.

Ellátogattunk a helytörténeti múzeumba is, ahol régi térképekkel ismerkedhettek meg a gyerekek. Mi-vel a tábor hőségri-adó idején volt, így a fagyizás sem maradhatott ki.

Az MFT részéről dr. BODOR Emese Réka, FELKERNÉ dr. KÓTHAY Klára, dr. PIROS Olga és SOMOGYI Éva, míg a Csili Művelődési Központ részéről CZÚNI Imre vettek részt a tábor lebo-nyolításában.

PROGRAMOK IDŐRENDJÉN

2024. szeptember 16. (hétfő), 14:00

Helyszín: MFT 1015 Budapest Csalogány utca 12. I/1.
MFT TUDOMÁNYTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

A Tudománytörténeti Szakosztály elnökségi ülése

A következő évek irányelveinek megbeszélése, amelyre a Szakosztály tevékenysége iránt érdeklődőket is várjuk.

2024. szeptember 19–21.

Helyszín: Telkibánya
HUN-REN Atommagkutató Intézet, Geokronológia Laboratórium
Debreceni Egyetem, Természettudományi és Technológiai Kar Ásvány és Földtani Tanszék

Közöttani Vándorgyűlés 2024

Idén tizennegyedik alkalommal kerül megrendezésre a Közöttani és Geokémiai Vándorgyűlés 2024. szeptember 19–21-én, Telkibányán. A vándorgyűlés hagyományosan két nap előadásból és poszterbemutatókból, valamint egy nap szakmai kirándulásból áll. Ez utóbbi terveink szerint a közbülső, pénteki napon lenne, és a Tokaji-hegység vulkanikus képződményeit mutatja be SZEPESI János vezetésével. Részletek a konferencia honlapján (14kgvgy.atomki.hu)

2024. szeptember 24. (kedd), 16:00

Helyszín: ELTE TTK Déli tömb, 1117 Budapest, Pázmány P. stny. 1/c, 00-708
(Sztrókay) terem
MFT NYERSANYAGFÖLDTANI SZAKOSZTÁLY

Tisztújítással egybekötött előadóülés

LEMBERKOVICS V.: Nyékipusztai HPHT gáz-, és gázkondenzátum mező kutatási eredményei, kihívásai és megoldásai Dél-Kelet Magyarországon
BIRÓ M., B. KISS G., O'BRIEN, H., RAITH, J. G., FEICHTER M., STEIN H., HENCZ M., VIRÁG A., PANDUR K., MOLNÁR F.: Új megfigyelések a recski érc típusok szulfidásványain: a porfiroz-szkarn-epitermás rendszerek nyersanyagkutatásában alkalmazható fő- és nyomelem sajátosságok

2024. szeptember 27. (péntek)

Helyszín: Sopron
KÖZÉP- ÉS ÉSZAK-DUNÁNTÚLI TERÜLETI SZERVEZET

Előadóiülés

A program kidolgozása folyamatban.

2024. október 7. (hétfő)

Helyszín: Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ MTM Mátra Múzeuma, 3200 Gyöngyös, Kossuth Lajos utca 40.

A Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ MTM Mátra Múzeuma

Tudományos előadóiülés MOZAIKOK címmel

A földtudományi értékek bemutatását, megőrzését célul kitűző szervezetek tevékenységének eredményeként 2021. november 22-én az UNESCO jóváhagyta egy új nemzetközi nap, Geodiverzitás napja (Geodiversity Day) a létrehozását. Így 2022. óta október 6-át a Földtudományi sokféleség világnapjaként is ünnepeljük.

Ennek szellemében hívjuk és várjuk a földtudományok hazai és határon túli művelőit, hogy kutatási eredményeiket tizenöt perces előadás formájában bemutassák!

Javasolt tudományterületek: földtan, szerkezetföldtan, ásványtan, kőzettan, vulkanológia, üledékföldtan, geomorfológia, őslénytan, őséleltnyomtan.

A rendezvény ingyenes, de **regisztrációhoz kötött**.

A regisztráció és az előadások bővített kivonatainak leadási határideje: **2024. szeptember 15.**

Regisztrálni az alábbi linken lehet:

[REGISZTRÁCIÓ](#)

Az előadáskivonatok formai követelményeit ezen a linken találják meg:

[FORMAI KÖVETELMÉNYEK](#)

Az előadások anyagát ISBN számmal ellátott, elektronikusan elérhető konferenciakötetben jelentetjük meg.

Az előadóiülés résztvevőit állófogadáson látjuk vendégül.

2024. október 11. (péntek)

Helyszín: Magyar Természettudományi Múzeum, Semsey terem
MFT ProGEO SZAKOSZTÁLY

A Geodiverzitás napja

A Geodiverzitás napján előadást tart az UNESCO képviselője. Részt vesznek a Geoparkok vezetői. A program során bemutatásra kerül VERES Zsolt: Geokéktúra c.

könyve.

2024. október 5-6; 12-13.

PROGEO FÖLDTUDOMÁNYI TERMÉSZETVÉDELMI SZAKOSZTÁLY,
AGRÁRMINISZTERIUM, több NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁGA és más CIVIL
SZERVEZETEK

Geotóp nap és a Kéktúrázás Napja

Szeretettel várjuk a földtudományok és a természeti szépségek iránt érdeklődőket a Geotóp napi ismeretterjesztő geotúráinkon, ahol szakvezetők segítségével tehetnek időutazást a múltba, bepillantást nyerve évmilliókkal ezelőtti földtörténeti eseményekbe.

A túrákra jelentkezni a <http://geotopnap.hu> honlapon lehet, ahová folyamatosan töltjük fel a bejelentett helyszíneket és a túrákkal kapcsolatos tudnivalókat

A Magyar Természetjáró Szövetség (MTSZ) az alábbi témában vette fel a kapcsolatot Társulatunk ProGEO szakosztályával. Az általuk szervezett Kéktúrázás Napja (<https://kekturazasnapja.kektura.hu/>) rendezvény részben egybeesik a Szakosztály által szervezett Geotóp Nappal - október 12-én rendezik. Különleges apropót ad az összefonódásnak VERES Zsolt tagtársunk frissen megjelent Geokéktúra c. kötete: <https://akovekmeselnek.hu/rendelhető-a-geokektura-kötet/>.

A Kéktúrázás Napján az Országos Kéktúra minden szakaszára szerveznek túracsoportokat. A Társulatnak idén lehetősége van a túraszakaszok egy részére földtani kísérőt delegálni. A kísérők, földtani túravezetők feladata az adott kéktúraszakasz földtani-földtudományos jelentőségének ismertetése, ha van a szakaszon, akkor egy-egy geotóp melletti megállónál, 5–15 percben.

2024. október 14. (hétfő) 11:00

Helyszín: MFT 1015 Budapest Csalogány utca 12. I/1.

MFT Központi rendezvény

90 éve született DUDICH Endre geológus

„A magyar és nemzetközi geológia páratlan műveltségű és képességű képviselőjét hosszú betegeskedés után ragadta el a halál. Személyében egy pótolhatatlan kollégát, egy rend kívül sokoldalú reneszánsz embert veszítettünk el. Segítő készsége, hazaszeretete nemcsak a szakma, de a magyar értelmiség tagjai számára is évtizedekre meghatározó példakép marad”.

BAKSA Csaba

Előzetes programterv:

KOMLÓSSY György Dudich Endre élete

Eszperantó szövetség: Dudich Endre az eszperantista

KORDOS László: Geonómia legújabb eredmények és alkalmazások
TÓTH Kálmán: Dudich Endre a laborvezető
MINDSZENTY Andrea: A Nyugati Tethys jura időszakai bauxitjai
KERCSMÁR Zsolt: Az eocén kutatások legújabb eredményei

2024. október 21. (hétfő), 14:00

Helyszín: MFT 1015 Budapest Csalogány utca 12. I/1.
MFT TUDOMÁNYTÖRTÉNETI SZAKOSZTÁLY

A Tudománytörténeti Szakosztály előadóülése

THAMÓNÉ BOZSÓ Edit: Emlékezés a 125 éve elhunyt TORMA Zsófiára, az első magyar régész nőre, a Magyarhoni Földtani Társulat egyik első női tagjára
KORDOS László: Személyes visszaemlékezések egykori geológusainkról (illusztrációkkal)

BEHARANGOZÓ

2024. november 5. (kedd)

Helyszín: ELTE 1117 Budapest Pázmány P. sétány 1/C
ŐSLÉNYTANI SZAKOSZTÁLY

DOSZTÁLY Lajos emlékülés

Az emlékülés a 25 éve fiatalon elhunyt kollégánknak állít emléket. Lajos mikropaleontológusként radioláriákkal foglalkozott. Az ülés a hazai mikropaleontológia aktuális keresztmetszetét kívánja bemutatni.

2024. november 8–10. (péntek–vasárnap)

Helyszín: MTM Ludovika tér, hibrid
MFT

Földtudományos forгатag

Idén is nagy lelkesedéssel készülünk a Társulat legkiemelkedőbb ismeretterjesztő rendezvényére.

A 2024. évi rendezvénynek a Magyar Természettudományi Múzeum ad otthont. A forгатagon bemutatkoznak földtudományi kutatással foglalkozó intézményeink, megismerkedhetnek ásványkincseinkkel, a klímaváltozás nyomaival a kőzetekben, a földtani veszélyforrásokkal, a Földet vizsgáló geofizikusok különleges eszközeivel, érdekes nyersanyagaink közül a perlitel és a szénhidrogénekkal is.

Nemzeti parkjaink és geoparkjaink hazánk legszebb felkereshető földtani látványosságait mutatják be, és geotúra ajánlatokkal várják az érdeklődőket. A kisebbeket a standokon megannyi érdekes foglalkozás, geojátszóház várja. Évmilliók története ősmaradványok, ásványok, kőzetek képében megfoghatóan, kézközben.

Bemutatkozik a 2025-ös Év ásványa Év ősmaradványa és Év ásványkincse!

A részletes programot a honlapunkon, illetve a következő hírlevélben tesszük közzé.

2024. november 15. (péntek)

Helyszín: Algyő

MFT, ALFÖLDI TERÜLETI SZERVEZET

NosztalGeo

Az Alföldi Területi Szervezet a szokásos magas színvonalon rendezi meg az eseményt. A korábbi évekhez hasonlóan továbbra is fontos célnak tartjuk összehozni és egyben tartani a "már régóta fiatal" kollégákat egymással és a "még nem olyan régóta fiatal" szaktársakkal.

Részvételi díj, regisztráció:

Részvételi díj nincs, regisztráció szükséges az alábbi elérhetőségeken: Radovics Balázs, elnök: radovics.balzs@gmail.com, Dóró Emese, titkár emese.toth.95@gmail.com.

A rendezvény lebonyolításához anyagi támogatást, akár cégektől, akár magánsze-mélyektől fogadunk az Alföldi Területi Szervezet (al)számla számára: **10200201-28610746-00000000**.

PÁLYÁZATOK

Pályázati felhívás a KRIVÁN PÁL ALAPÍTVÁNYI EMLÉKÉREM elnyerésére

Az Emlékérem elnyerésére **geológiai tárgyú diplomamunkával** lehet pályázni. Pályázatát bármely egyetemen geológiai tárgyú MSc diplomamunkát benyújtó társulati tag hallgató beadhatja állampolgárságtól függetlenül.

Benyújtási határidő: 2024. november 15.

A diplomamunka elektronikus verzióját a magyarhoni1848@gmail.com e-mail címre kell elküldeni november 15-ig, a társulat honlapjáról letölthető adatlappal együtt. On-line beküldés elegendő, sem papír alapon sem DVD-n nem szükséges a pályamű beküldése.

A pályázat részletes feltételeit az Emlékérem Szabályzata (odaítélés feltételei, odaítélés ügyrendje) tartalmazza. Megtalálható a www.foldtan.hu portálon a kitüntetésekénél.

**Pályázati felhívás a
SEMSEY ANDOR IFJÚSÁGI EMLÉKÉREM
elnyerésére**

Az Emlékérem fiatal, földtudománnyal foglalkozó szakembert, egy publikációban közreadott eredménye alapján jutalmaz.

A pályázatot az a tag nyújthat be, aki az odaítélés tárgyévének (rendes, Tisztújító Közgyűlés) december 31. napjáig nem tölti be 30. életévét. Női pályázók esetében a korhatár gyermekenként két évvel kitolódik.

Pályázni tudományos publikációval lehet. A pályázat akkor is elfogadható, ha a publikáció még nem jelent meg, de a kiadó igazolja elfogadását.

Társszerzős publikáció esetén kollektív pályázat is benyújtható.

Benyújtási határidő: 2024. november 15.

A publikáció elektronikus verzióját a magyarhoni1848@gmail.com e-mail címre kell elküldeni november 15-ig, a társulat honlapjáról letölthető adatlappal együtt. On-line beküldés elegendő, sem papír alapon sem DVD-n nem szükséges a pályamű beküldése.

A pályázat részletes feltételeit az Emlékérem Szabályzata (odaítélés feltételei, odaítélés ügyrendje) tartalmazza. Megtalálható a www.foldtan.hu portálon a kitüntetéseknel.

FELHÍVÁS TÁRSULATI KITÜNTETŐ CÍMEK ADOMÁNYOZÁSÁRA

Felhívjuk a Tisztelt Tagtársak figyelmét, hogy a 2025. évi márciusi Közgyűlésen átadandó

Lóczy Lajos Emlékplakett

kitüntetésre 2024. november 15.-ig várjuk indoklással ellátott, legalább fél oldalas előterjesztéseiket az magyarhoni1848@gmail.com e-mail címre. Az emléklakett odaítélésének ügyrendje a társulat [honlapjáról](http://honlapjarol) letölthető.

Kertész Pál Emlékérem

kitüntetésre 2024. november 15.-ig várjuk indoklással ellátott, legalább fél oldalas előterjesztéseiket az MFT titkársága (magyarhoni1848@gmail.com), illetve a Mérnök-geológiai és Környezetföldtani Szakosztály címére: gorog.peter@gmail.com. Az emlékérem odaítélésének ügyrendje a társulat [honlapjáról](http://honlapjarol) letölthető.

EURÓPAI UNIÓS HÍREINK

CEEGS projekt

2024 áprilisától az MFT is tagja a CEEGS projektnek. A projekt innovatív mérnöki módszert kíván kidolgozni és technológiát fejleszteni a megújuló energia tárolásával kapcsolatban. Ehhez különös nagy figyelmet fordít a CO₂-körforgásra, -tárolására, illetve a geotermális energiára.

2024. június 13. CEEGS webináriumot tartottak.

Ricardo CHACARTEGUI mutatta be a projekt céljait és eddig elért eredményeit.

Cornelia SCHMIDT-HATTENBERGER tartott tudományos előadást Challenges and Risks of CO₂ Storage: Using the Example of the Ketzin Test Site címen.

Sonsoles EGUILOR mutatta be a kísérleti projektrészt CO₂ Storage Risk Assessment: Experiences from Hontomin / PilotSTRATEGY című előadásában.

Technikai értelemben is halad a projekthez kötődő területen a beruházás:

A nemrégiben leszállított CO₂-szivattyút telepítették és csatlakoztatták a Helmholtz-Zentrum Dresden Rossendorf (HZDR) CEEGS tesztüzeméhez. Ezt követően nyomás- és szivárgásvizsgálatokat végeztek a szivattyú biztonságos és stabil működése érde kében.

CRM-GEOTHERMAL PROJEKT

Lezárult a kisfilm pályázat a „Geotermia és kritikus elemek” témakörében.

Első helyezést ért el Aurora ZAFFINI, Olaszországból Jövők reménye című kisfilm jével. A film megtekinthető a youtube videómegosztón:

<https://youtu.be/UCHXvws3-FU>

A film központjában a fenntartható, megújuló energia áll.

Gratulálunk a nyerteseknek és mindenkinek, aki filmet készített!

Magyarhoni Földtani Társulat Hírlevelét szerkesztette:

Dr. PIROS Olga

A megjelentetni kívánt anyagokat kérjük e-mailen, word formátumban küldjék el az alábbi címre:

magyarhoni1848@gmail.com

A küldött anyagokat minden esetben visszaigazoljuk, az igazolás elmaradása esetén kérjük, szíveskedjék a kapcsolatot más módon is felvenni!

Magyarhoni Földtani Társulat

H-1015 Budapest, Csalogány u. 12. 1. em. 1.

Tel/Fax: 201-9129

e-mail: magyarhoni1848@gmail.com

Félfogadás: hétfő, szerda 8.00–17.30

az ettől eltérő időpontú érkezést kérjük, előre jelezzék!